

HƯỚNG DẪN HOẠT ĐỘNG CHUYÊN MÔN
MÔN NGỮ VĂN THPT
Năm học 2018 - 2019

Để triển khai *Nhiệm vụ năm học 2018 – 2019* của ngành, Sở Giáo dục và Đào tạo (GDĐT) Hà Nội hướng dẫn chuyên môn bộ môn Ngữ văn cấp THPT một số nội dung như sau:

1. Thực hiện quy chế chuyên môn và kế hoạch giảng dạy môn học

- Tổ Ngữ văn các trường chủ động xây dựng và thực hiện *kế hoạch dạy học Ngữ văn theo định hướng phát triển năng lực học sinh* theo khung thời gian 37 tuần thực học (học kỳ I: 19 tuần, học kỳ II: 18 tuần), đảm bảo thời gian kết thúc học kỳ I, kết thúc năm học thống nhất toàn Thành phố, có đủ thời lượng dành cho luyện tập, ôn tập, hoạt động trải nghiệm sáng tạo và kiểm tra định kỳ. Trong đó chú ý xây dựng các chủ đề dạy học và kiểm tra đánh giá định hướng phát triển năng lực học sinh THPT. Kế hoạch dạy học bộ môn do tổ, nhóm bộ môn Ngữ văn xây dựng, BGH nhà trường phê duyệt trước khi thực hiện, là căn cứ để thanh tra, kiểm tra và phải được thể hiện thống nhất giữa các hồ sơ dạy học (phân phối chương trình, giáo án, sổ báo giảng, sổ ghi đầu bài, phiếu dự giờ, biên bản kiểm tra...).

- Đảm bảo 100% giáo viên (GV) lên lớp có giáo án mới hoặc bổ sung các nội dung dạy học và kiểm tra đánh giá theo định hướng phát triển năng lực học sinh (HS), thực hiện đầy đủ các nội dung thực hành trong các giờ Tiếng Việt, Làm văn; có đủ và cập nhật các thông tin trong hồ sơ sổ sách của tổ (*sổ Sinh hoạt tổ nhóm chuyên môn, Quản lý đồ dùng dạy học*), của cá nhân (*Kế hoạch dạy học, Giáo án, Báo giảng, Dự giờ, Lưu đề kiểm tra*), vào điểm bảo đảm tiến độ, số đầu điểm tối thiểu, cập nhật điểm trên hệ thống, sửa chữa điểm (nếu có) theo quy chế.

- Tổ chức dạy học tự chọn của môn Ngữ văn (nếu có) theo quy định. Thực hiện đúng quy định về dạy thêm, học thêm theo hướng dẫn của Sở GDĐT.

2. Đổi mới phương pháp dạy học và kiểm tra, đánh giá

- Tiếp tục đổi mới phương pháp dạy học nhằm phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo trong vận dụng kiến thức, kỹ năng của HS theo tinh thần công văn số 5555/BGDĐT-GDTrH ngày 08/10/2014 của Bộ GDĐT, Công văn số 10801/SGDĐT – GDTrH ngày 31/10/2014 của Sở GDĐT về hướng dẫn sinh hoạt chuyên môn về đổi mới phương pháp dạy học và kiểm tra, đánh giá; khắc phục lối truyền thụ kiến thức một chiều, ghi nhớ máy móc; khuyến khích HS độc lập suy nghĩ, vận dụng sáng tạo các kiến thức, kỹ năng đã học, biết cách tự học, hình thành thói quen học tập suốt đời. Tổ chức dạy học định hướng năng lực học sinh dựa theo chuẩn kiến thức, kỹ năng của Chương trình giáo dục phổ thông cấp THPT. GV chủ động thiết kế bài giảng linh hoạt, khoa học, sắp xếp hợp lý các hoạt động của giáo viên và học sinh; phối hợp tốt giữa

làm việc cá nhân và theo nhóm; chú trọng công tác phụ đạo học sinh yếu, bồi dưỡng học sinh giỏi.

- Đẩy mạnh việc vận dụng dạy học giải quyết vấn đề, vận dụng hiệu quả các phương pháp và kỹ thuật dạy học tích cực; bảo đảm cân đối giữa việc truyền thụ kiến thức, rèn luyện kỹ năng và định hướng thái độ, hành vi cho học sinh; tăng cường liên hệ thực tế, tích cực ứng dụng công nghệ thông tin phù hợp với nội dung bài học; sử dụng di sản văn hóa trong dạy học theo Hướng dẫn số 73/HD-BGDĐT-BVHTTDL ngày 16/01/2013 của liên Bộ GDĐT, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch; đa dạng hóa các hình thức học tập, chú ý các hoạt động trải nghiệm sáng tạo, nghiên cứu khoa học của HS.

- Trong quá trình thực hiện các hoạt động dạy học, giáo dục nêu trên, GV cần coi trọng việc quan sát và hướng dẫn học sinh tự quan sát các hoạt động và kết quả hoạt động học tập, rèn luyện của các em; nhận xét định tính và định lượng các hoạt động về kết quả hoạt động, qua đó đề xuất hoặc triển khai kịp thời các hướng dẫn, góp ý, điều chỉnh nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động học tập, rèn luyện của HS.

- Các hình thức kiểm tra, đánh giá đều hướng tới phát triển năng lực của HS; coi trọng đánh giá để giúp đỡ HS về phương pháp học tập, động viên sự cố gắng, hứng thú học tập của các em trong quá trình dạy học. Việc kiểm tra, đánh giá đo lường cả kiến thức và kỹ năng, phương pháp học tập gắn với thực tiễn; kết hợp kết quả đánh giá trong quá trình giáo dục và đánh giá tổng kết cuối kì, cuối năm học.

- Thực hiện nghiêm túc việc xây dựng ma trận và đề kiểm tra cho mỗi phần và cả chương trình môn học; tăng cường ra câu hỏi kiểm tra để bổ sung cho thư viện câu hỏi của trường, tham gia diễn đàn trên mạng về đổi mới kiểm tra, đánh giá định hướng phát triển năng lực. **Chỉ đạo CBQL, GV, HS tích cực tham gia Diễn đàn sinh hoạt chuyên môn qua mạng tại địa chỉ <http://truonghocketnoi.edu.vn>.**

Căn cứ vào mức độ phát triển năng lực của GV ở từng học kỳ và từng khối lớp, GV và nhà trường xác định tỉ lệ các câu hỏi, bài tập theo 4 mức độ yêu cầu (nhận biết, thông hiểu, vận dụng, vận dụng cao) trong các bài kiểm tra trên nguyên tắc đảm bảo sự phù hợp với đối tượng HS và tăng dần tỉ lệ các câu hỏi, bài tập ở mức độ yêu cầu vận dụng, vận dụng cao. Trong các bài kiểm tra, GV cần tiếp tục nâng cao yêu cầu vận dụng kiến thức vào thực tiễn, tăng cường ra các câu hỏi mở, gắn với thời sự quê hương đất nước để HS được bày tỏ chính kiến của mình về các vấn đề kinh tế, chính trị, xã hội.

Khi chấm bài kiểm tra phải có phần nhận xét, động viên sự cố gắng tiến bộ của HS. Việc cho điểm có thể kết hợp giữa đánh giá kết quả bài làm với theo dõi sự cố gắng, tiến bộ của HS. Chú ý hướng dẫn HS đánh giá lẫn nhau và biết tự đánh giá năng lực của mình.

- Tăng cường xây dựng "Nguồn học liệu mở" (thư viện) câu hỏi, bài tập, đề thi, kế hoạch bài dạy, tài liệu tham khảo có chất lượng trên website của Bộ, Sở GDĐT và các trường học.

3. Các kỳ thi

Thi chọn Học sinh giỏi (HSG) lớp 12 thực hiện theo các công văn và hướng dẫn hiện hành. Khuyến khích việc thành lập các Câu lạc bộ Văn học để phát hiện và bồi dưỡng HS có năng khiếu trong điều kiện không thi HSG lớp 10,11. Cần có kế hoạch bồi dưỡng HSG hợp lý, nâng cao khả năng vận dụng kiến thức đời sống xã hội, văn học sử, lý luận văn học và năng lực cảm thụ văn chương, năng lực sáng tạo của HS trong việc lý giải, trình bày các vấn đề thời sự, mang giá trị nhân văn..., chú ý tính hệ thống, tính liên thông của các đơn vị kiến thức xã hội và văn học.

Thực hiện nghiêm túc hoạt động kiểm tra, thi THPT quốc gia ở tất cả các khâu coi, chấm thi và nhận xét đánh giá. Chú trọng việc tổ chức thi và kiểm tra nghiêm túc, đúng quy chế, đảm bảo khách quan, trung thực, công bằng, đánh giá đúng năng lực thực chất của HS.

4. Về việc bồi dưỡng, nâng cao chất lượng đội ngũ

- GV tham gia đầy đủ các chương trình bồi dưỡng thường xuyên. Nâng cao ý thức tự bồi dưỡng và vận dụng kiến thức đã được bồi dưỡng vào quá trình giảng dạy. Khuyến khích GV tham gia các đề tài nghiên cứu khoa học để nâng cao trình độ chuyên môn, đáp ứng cao yêu cầu chuẩn nghề nghiệp.

- Tiếp tục duy trì các hoạt động chuyên môn đã thực hiện có kết quả tốt từ các năm học trước. Trong đó, tập trung vào việc tháo gỡ những khó khăn trong việc giảng dạy các bài khó, tiếp tục cải tiến phương pháp giảng dạy, nâng cao chất lượng kiểm tra, đánh giá theo định hướng phát triển năng lực HS. Mỗi trường tổ chức ít nhất 1 chuyên đề chuyên môn, khuyến khích các cụm tổ chức hoạt động này để những đôi thoại này trở nên rộng rãi, có chiều sâu, có chất lượng chuyên môn cao hơn.

- Các tổ, nhóm đề xuất kế hoạch với nhà trường và tổ chức cho GV tiếp tục nghiên cứu, trao đổi về tài liệu đổi mới dạy học và kiểm tra đánh giá định hướng phát triển năng lực HS; xây dựng các chủ đề dạy học định hướng phát triển năng lực Ngữ văn cho HS THPT. Mỗi chủ đề có thể được thực hiện trong nhiều tiết học, mỗi tiết có thể chỉ tiến hành một hoặc một số khâu trong tiến trình sư phạm của bài học nhằm tăng cường các hoạt động giúp HS vận dụng kiến thức liên môn vào giải quyết các vấn đề thực tiễn, ngoài việc tổ chức các hoạt động trên lớp, cần chú trọng giao nhiệm vụ học tập cho HS ở ngoài lớp học và ở nhà. Mỗi nhóm lớp của từng trường xây dựng và thực hiện dạy học 1-2 chủ đề/ học kỳ theo chủ đề tích hợp liên môn. Tổ chức tốt và động viên HS tham gia cuộc thi Nghiên cứu khoa học kỹ thuật dành cho HS phổ thông, cuộc

thi viết thư quốc tế UPU, ngoại khóa theo các chủ đề của trong năm và tham gia các hoạt động của địa phương.

- Tiếp tục bồi dưỡng HS năng lực nghiên cứu khoa học, đúc kết kinh nghiệm và hướng dẫn HS nghiên cứu khoa học.

Trên đây là một số định hướng nội dung chính. Các ông (bà) Tổ trưởng tổ Ngữ văn các trường THPT căn cứ các văn bản quy định và tình hình thực tế để xây dựng kế hoạch công tác chuyên môn năm học 2018 – 2019 cho phù hợp./.
